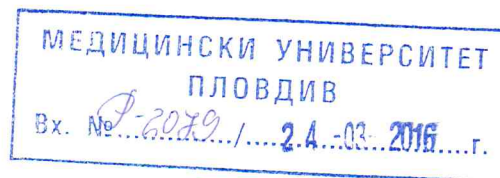

До
Председателя на Научното жури
Определено със Заповед № Р 541/14.03.2016г.

На Ректора на МУ – Пловдив
На Ваш протокол №1 от 21.03.2016 г.

Приложено представям Рецензия за ОНС „Доктор“

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Б. Бойкинов, дм

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'
професионално направление „педиатрия“ , шифър 03.01.50
докторска програма – самостоятелна подготовка

Автор: д-р Нели Добрева Генкова-Янева

Форма на докторантурата: самостоятелна подготовка

Катедра: „Педиатрия и медицинска генетика“ МУ Пловдив.

Тема: Роля на нивата на азотния оксид в издишания въздух за диагнозата на някои белодробни заболявания във възрастта 5-18 години.

Научни ръководители: проф. Д-р М. Бошева, дм, Катедра по педиатрия медицинска генетика и Доц. Д-р Б. Маринов, дм, Катедра патофизиология; МУ Пловдив

Кратко представяне на докторанта: Д-р Генкова завършва медицина през 1985 и веднага започва работа като педиатър последователно като участъков педиатър в гр. Стамболийски, а от 1985 като асистент, старши асистент и главен асистент към Катедра по педиатрия, ВМИ Пловдив. През 1991 защитава специалност детски болести, а през 1997 специалност детска пневмология и фтизиатрия. От 2014 е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка. Има над 20 публикации в научни списания.

1. Актуалност на тематиката: Представеният дисертационен труд разглежда актуалната тема за мястото на изследването на FeNO в съвременната детска пулмология. Нивата на азотния оксид в издишания въздух /FeNO/ е неинвазивен, но достатъчно информативен метод, за който през последните 20 години се натрупват все повече данни. В детската пулмология той става почти задължителен при поставяне на диагнозата астма. Още повече показателят може да ни насочи към

типа астма и да мониторира ефектите от лечението и. С оглед на това, считам че темата е избрана удачно и отговаря на професионалния профил на докторанта.

2. Познание на проблема: Представеният литературен обзор към дисертационния труд дава ясна представа за задълбочените познания на д-р Генкова по проблема, за възможностите и за интерпретация на резултатите в достъпната литература, за научната и зрялост в разбирането на проблемите в литературните източници. Със своята дисертация д-р Генкова показва много добра информираност по проблема, владее на съвременни методи за обработка на пациенти и способност да анализира и обобщава научни резултати. Литературният обзор е написан на 29 стр, ясно и интелигентно, в него личи критичния прочит на литературните източници. Литературните източници са 252, от които на кирилица 12 и повече от 90% са от последните 10 години. В края на обзора са направени обобщения които дават основание за определяне на ясна цел.

3. Методика на изследването

Логично от целта са оформени 4 задачи – 1. Да се проучи ролята на азотния оксид в издишания въздух при деца с бронхиална астма - Като критерий за диагноза и като маркер за терапевтично повлияване при лечение с ИКС

2. Да се определи значението на азотния оксид в издишания въздух при пациенти с муковисцидоза

3. Да се определи значението на азотния оксид в издишания въздух при деца с бактериална ППО

4. Да се установят детерминантите на FeNO в изследвания контингент.

Дисертационният труд обхваща достатъчен брой пациенти – 112 с бронхиална астма, 106 с неусложнена ППО, 27 с муковисцидоза и 57 контроли, които са обработвани лично от дисертанта с точно формулирани включващи и изключващи критерии за всяка група.

Методите за анализ на пациентите са съвременни и в същото време достъпни за работата на детските пулмолози в клиниката.

Резултатите са представени, в хронологичен ред на поставените задачи. Те са илюстрирани с 71.таблици и 33 фигури и 1 приложение. След обсъждането на резултатите на всяка задача са направени изводи. На базата на тях, д-р Генкова прави следните обобщени изводи, които приемам без забележки:

1. FeNO е отличен маркер за определяне на наличието на алергично възпаление в белия дроб, тъй като нивото на му е най-високо при алергична бронхиална астма, особено при пациенти с полиалергия (37.80 ± 21.21 ppb). То е над два пъти и половина по-високо от това на контролната група и корелира добре с другите маркери на алергично възпаление – тотален IgE в серума ($r=0.65$), кръвна еозинофилия ($r=0.49$), фамилна обремененост с атопия ($r=0.39$).

2. Промените в стойностите на FeNO могат надеждно да се използва като по-ефективен от показателите на ФИД, маркер за диагноза и определяне ефекта от лечение с ИКС при деца с алергична бронхиална астма.

3. Понижаването на стойностите на FeNO могат да се използват като допълнителен показател за инфектиране с *Ps.aeruginosa* при деца с муковисцидоза, като FeNO не се влияе от провежданото лечение с АБ и муколитици

4. Повишените стойности на FeNO, при деца с БППО, протичаща с БОС ясно очертава застрашените или вичи болни от бронхиална астма деца.

5.Интерпретирането на стойностите на FeNO при поставяне на диагноза, трябва да се съобразява с това, че са по-ниски при деца, изложени на ПТ и по-високи при деца от ромски произход

По този начин, дисертационният труд на д-р Генкова има две силни страни: първата, че разширява познанията ни за използването на FeNO в детската пулмология и втората че допълва познанията ни за интерпретиране на резултатите с добавяне на още факториални признаци /етническа принадлежност и пасивно тютюнопушене/.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите: Дисертационният труд е лично дело на дисертантката, той представлява съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения в областта на тази глава в детската пулмология, с приложни приноси за клиничната практиката и перспективи за развитие. Дисертационният труд е добре и логично структуриран. Представен е в 159 стр., разпределени както следва: въведение, обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати, обсъждане, изводи, приноси, приложения, библиография, публикации и научни прояви. Приносите на труда са правилно формулирани и логично изведени в две групи – с оригинален и потвърдителен характер: Дисертационният труд представлява първото, осъществено у нас, комплексно изследване на мястото на FeNO в детската пулмология

6. Критични бележки: Работата на д-р Генкова е напълно съобразена с направените неформални забележки след вътрешната защита.

7. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Във връзка с дисертацията са публикувани 3 статии и 1 приети за публикуване статия, както и 4 участия в научни форуми, които са достатъчни според правилника на МУ-Пловдив.

8. Автореферат: Представеният проект за автореферат е направен според изискванията и има отличен естетически вид.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ : Дисертационният труд на д-р Генкова **съдържа** значими и оригинални резултати от които логично и коректно са изведени приноси, което прави дисертационния труд в научен аспект да

отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Пловдив за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че д-р Генкова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „педиатрия” , шифър 03.01.50, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам** Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на на д-р Нели Генкова. по научна специалност „педиатрия” , шифър 03.01.50.

23.03.2016 г.

Изготвил рецензията:

- / проф. д-р Б. Бойкинов, дм /